

Lecture No-31

Unit -14

ડૉ. અરવિન્દ મા

સાહિત્ય પ્રાધ્યાપક

મેથિલી વિભાગ

મારવાડી મહાવિદ્યાલય

દરમંગા

મો- 9040201409

પરિચીના - પ્રો. શ્રીમતી હાસુર
'વિદહી'

સાહિત્ય કે સમાજક દૃષ્ટી

કહીલ ગાદન આદિ 7 ને સજ્જકાર સમાજ
મે ઘટલ ઘટના સમક ધરાંગ અપગ
કથાક માલમ કપને દાથિ કથાક
માલમ સમાજિક આ પારિવારિક જીવનક
મમાથ સ્વરુપક ધરાંગ કપલ ગેલુ આદિ
સામ મોદન વાવુ સારકારી કમેચારી
દાથિ આ આથ નિદુ દિન મે સંધાનિદન
દાથિ દોર પારિવાર દિન માન
દુક વેરા આ રુક વિવાહિન વેરા
વેરા ઉત્સાહક દુજાનિમર આદિ અપગ
પેર, ધર ઠાક આદિ અદા માન-પિનાક
દેવ-માલ ગદિ કરન આદિ
વેરાક ગૌકરો મેલાક
વાદ મોદન વાવુ આર્યસ્ય મેલ જ આથ

अशोक हमर सम्राट, गर लस लेन। उडा
हकर विपदिन होइन अदि। अशोक मान
अपन पर बाल पर दया दन अदि। मोहन
बाबु बुद्ध गर गल न हिन क घर मे बानो
मोहन गदि दनि। अपन पाना सार के
धुनबास हने पाक लस कड जाइन
दधि उडा उर होइन दनि उर रहि
बन्ना के माइ बुद्ध गर जपन क कनी
पोर लागि जपन क लस रुके माय
हल्ल। कदन। रहि उर स ओ रकनीह
स धुरि जाइन दधि। घर अपलक
बाद निरिजन मेर ज परवत धरि बर-
पुनहु घर गदि आगल दलानि पहिने
पालि के समदमा सम कहि दन दलधि
लस मा हल्लक रहने दलानि उडा। आब
बेला बाल उर रहने दधि, कान
अशोक के बुद्धेन हिन वसक विषय
गदि हल। पालिमा के कहने दधि अड
आब मोर के गरि लिअ। बामेन
रिटाभरमेन क बाइ कोनो नोकरि
पकरि ली उडा। अपन उर गोर
ले लस देवान पमान अदि। बर।
गदि कदु ~~अपन~~ अपन म प्रसन्न
रुह। पनि-मलि गल वरिने दलहि
की अशोक क गाल आगल आब के
उर पाना अपन कोरल के चल गेल
धरक सम बरु दू टा अदि, दू टा
टींगो, दू टा फीज, अवतनन। सम

ਵਸਤੂ ਅਲਗ- ਅਲਗ / ਉਹੀ ਜਾਨਕੀ ਪੁਰਾਣੀ
 ਹੋਰਨ ਅਧਿ। ਉਸੇ ਹੀ ਜਨਸਾਧਰ ਗੋਲੀ
 ਨਾਹਿ ਪਰ ਸਾਥ ਕਹਲਾਇ, ਹੁਣ ਸਮੇਂ ਵੇਖੇ
 ਦੇ ਨਕਾਰੀ ਅਧਿ। ਮਾਮ ਰੋਲੀ ਬਾ
 ਲਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੀਰ। ਬਿਨਾ ਰੀਝੇ ਤੀਰ
 ਅਧਿ ਧਰੇ ਜਲ ਆਪਣੇ। ਕਰਕੇ ਕਾਲਕ
 ਬਾਝ ਅਨੇਕ ਨਾਨਕਾਪੁਕ ਅਪਣਾਇਆ
 ਕਹਲਾਇ, ਹੁਣ ਕੋਧ ਕਹੇ ਰਹਿ ਜੇ
 ਜਾਗਰੇ ਕੋਧ ਦੇ ਧਰਮ, ਨਸ ਕੀਤੀ ਰੋਲੀ
 ਬਾਗ ਦੇ ਰਵਿਧਾਨੇ ਦੇ ਰਹਿ, ਹੁਣ ਫੇਰ ਅਧਿ।
 ਤੀਰ ਦੇ ਨੇ ਰਹਿ ਦੇ ਰਹਿ, ਮਾਮ ਕਹਲਾਇ
 ਹੁਣ ਹੁਣ ਮੇਲ ਦੇ ਅਧਿ ਮਰ ਜਾਮਨ ਨੇ
 ਨਕਾਰੀ ਰਵਿਧਾਨੇ ਦੇ ਰਹਿ ਦੇ ਰਹਿ
 ਕਨਿਆ ਰੋਲੀ ਗਰਮ ਗਰਮ ਬਹੁ ਦੇਲੀ
 ਨਾਹਿ ਦੇ ਕਾਨ ਹੋ। ਕੁਸ ਮਾ ਕੁਸ।
 ਅਧਿ ਸਮੇਂ ਧਰੇ ਰੀਝੇ ਕੋਮਾਨ ਕਰ
 ਦੇ ਦੇ ਲਗੇ ਧਰੇ ਨਹਿ ਧਰਮਾਲ ਹੋ।
 ਕਰਾ ਧਰੇ ਰਹਿ। ਅਧਿ ਬਾਝ ਆਪ ਰਿਹਾਇ
 ਕਰਨਾ ਦੇ ਕੀਤੀ ਰੀਝੇ ਰਹਿ ਦੇ ਰਹਿ। ਰਿਹਾਇ
 ਨਸ ਸਮੇਂ ਕੋਧ ਅਧਿ ਨਾਹਿ ਦੇ ਹੁਣ
 ਸਮੇਂ ਕੀਤੀ ਤੀਰ, ਉਹੀ ਧਰੇ ਰੀਝੇ
 ਰਹਿ ਕਾਧੀ। ਨਾਹਿ ਪਰ ਗੋਲੀ ਬਾਝ
 ਜਾਗਰੇ ਕੋਧ ਲਾਇ - ਆਪ ਹੁਣ ਅਧਿ।
 ਕੋ ਰਹਿ ਰਹਿ ਰਿਹਾਇ ਰਹਿ ਰਹਿ
 ਨੇ ਦੇ ਉਹੀ ਗੋਲੀ ਬਾਝ ਦੇ ਰਹਿ
 ਕੋ ਦੇ ਉਹੀ ਗੋਲੀ, ਆ ਰਹਿ ਰਹਿ ਰਹਿ
 ਕਰੀ ਰਹਿ। ਅਨੇਕ ਉਹੀ ਕੋਲੀ ਗੋਲੀ
 ਕੋ ਜਲ ਗੋਲੀ ਮਾਮ ਕਰਕੇ ਦੇ ਰਹਿ

ਪ੍ਰਿਥਿ ਧਰਨੀ ਕੇ ਬਾਝ ਧਰਨ
 ਬਾਨ/ਬਰਨੀ ਆਇਆ ਨਨਾਪਤੀ ਦੇਖ ਮੇਲਾਪਿਲ,
 ਮੋਹਨ ਬਾਝ ਸਾਧਨ ਲਗਾਇ ਮਨ ਅਧਰ
 ਮਕਾਨ ਆਇ, ਪੇਸ਼ਾਨ ਆਇ ਨਹਿ ਨਸ।
 ਆਇ ਮੋਹਨ ਬਾਝ ਰਿਹਾਸਰ ਮਸ ਰਹਲ
 ਫੁਲਾਇ। ਕਾਮਾਲ ਮੇ ਮੁਖ ਆਪਾਯ
 ਮਲ ਫਲ। ਮੋਹਨ ਬਾਝ ਕੇ ਖਿਰਵਾਸ
 ਫਲਾਸਿ ਮੇ ਅਰਾਨ ਆਇਆ ਉਠ। ਆ
 ਨਹਿ ਆਪਲਾ ਫੁਲਿ ਮਨ ਕੇ ਧਰ
 ਆਪਲਾ। ਪਦਿਨ ਕਹਲਾਇ ਆਪਾਯ
 ਮਸ ਲਿਖ। ਪਨ ਕੇ ਸਾਧਨ ਭੁਨਿ, ਨਹਿ ਨਸ
 ਮੇਰੇ ਦੇਖਾਇ ਮੇਰੇ ਆਪਨ। ਸੇ ਮੇਰੇ-ਸੇ ਮੇਰੇ
 ਮੁਖਿ ਦੇਖਾਇ। ਮੇਰੇ ਪਦਿਨ ਘਾਇ ਨਸ
 ਲਿਖਿ-ਨਸ ਕੇਨਕੋ ਭੇਲਾਇ ਨਸ
 ਨਹਿ ਉਠਲਾ। ਮੋਹਨ ਬਾਝ ਕੇ ਨੋਕਰਿਓ
 ਕੇ ਖਿਫਾਇ ਨਹਿ ਆਪਿਨੁ ਪ੍ਰਿਥਿ ਸੰਸਾਰਿਓ
 ਖਿਫਾਇ ਮਸ ਗੇਲ ਫਲਾਇ।

—*—

ਸਿ. ਅਰ ਖਿਫਾਇ

ਮੋ-5080209805